

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA**SPRENDIMAS**

2026 m. birželio 22 d. Nr. 3R-1154 (2.13-1.E)
Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2025-06-17 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėjas) skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-3992 (2.13 Mr)) dėl UAB „Interneto vizija“ (toliau – Skundžiamas asmuo, Bendrovė) neteisėto asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjekto teisių pažeidimo.

Skunde nurodyta, kad 2013 m. Pareiškėjas, susirašinėdamas el. paštu su Bendrove, iš Skundžiamo asmens įsigijo du interneto adresų domenų (toliau – Domenai). Pareiškėjas teigia, kad paskyros Skundžiamo asmens interneto svetainėje nebuvo sukūręs. Pareiškėjas nurodo, kad Skundžiamas asmuo 2014-06-23 užregistravo Pareiškėjo paskyrą savo interneto svetainėje.

Skunde nurodyta, jog 2025-06-01 el. paštu Pareiškėjas pateikė reikalavimą Skundžiamam asmeniui vadovaujantis BDAR 17¹ straipsniu ištrinti visus asmens duomenis (toliau – Prašymas). 2025-06-02 Pareiškėjas gavo Skundžiamo asmens atsakymą, kad minėti duomenys negali būti ištrinti.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjo skundą jo apimtyje,

n u s t a t ė:

Inspekcija 2025-07-04 gavo Skundžiamo asmens paaiškinimą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-4365 (2.13 Mr)) (toliau – Skundžiamo asmens paaiškinimas), kuriame nurodyta, kad Pareiškėjas Bendrovės paslaugomis naudojosi laikotarpiu nuo 2014-06-23 iki 2018-07-18. Pareiškėjas buvo įsigijęs iš Bendrovės Domenus, kurie laikotarpiu nuo 2013-07-25 iki 2014-06-23 priklausė kitam Bendrovės klientui [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Klientas). 2014-06-23 Pareiškėjui užsiregistravus Bendrovės klientų sistemoje (toliau – Klientų sistema), Klientas perleido Domenus į Pareiškėjo paskyrą.

Skundžiamas asmuo pažymi, jog Prašymas negalėjo būti įgyvendintas, kadangi netaikytina nė viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalies a – f punktuose nurodytų priežasčių ištrinti asmens duomenis ir kad Bendrovė privalėjo tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis siekiant laikytis duomenų valdytojui nustatytos teisinės prievolės (BDAR 17 straipsnis 3 dalis b punktas).

Dėl paskyros sukūrimo Klientų sistemoje

ADTAJ 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad priežiūros institucija priima sprendimą nutraukti skundo ar jo dalies nagrinėjimą, jeigu nagrinėjant skundą ar jo dalį, paaiškėja, kad nuo skunde ar jo dalyje nurodytų pažeidimų padarymo iki skundo pateikimo praėjo daugiau kaip 2 metai.

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

Pareiškėjas skundžiasi, kad Skundžiamas asmuo sukūrė Pareiškėjo paskyrą Klientų sistemoje. Remiantis skundo medžiaga nustatyta, kad Pareiškėjo paskyra Klientų sistemoje buvo užregistruota 2014-06-23. Pareiškėjo skundas Inspekcijoje gautas 2025-06-17.

Atsižvelgusi į tai, kas nurodyta, Inspekcija sprendžia, kad Pareiškėjo paskyra Klientų sistemoje buvo sukurta 2014-06-23, taigi nuo skunde nurodyto pažeidimo padarymo iki skundo padavimo yra praėję daugiau kaip 2 metai. Todėl Pareiškėjo skundo nagrinėjimas, vadovaujantis ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu, šioje dalyje nutraukiamas.

Dėl teisės reikalauti ištrinti duomenis pažeidimo

Pareiškėjas skundžiasi, jog Skundžiamas asmuo neištrynė Pareiškėjo asmens duomenų pagal pateiktą Prašymą.

BDAR 17 straipsnyje reglamentuota teisė reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“). Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas ištrintų su juo susijusius asmens duomenis, o duomenų valdytojas yra įpareigotas nepagrįstai nedelsdamas ištrinti asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš a–f punktuose nurodytų priežasčių. Jei duomenis tvarkyti yra būtina pagal šio straipsnio 3 dalies a–e punktuose nurodytas išimtis, tada BDAR 17 straipsnio 1 dalis netaikoma.

Pažymėtina, kad BDAR 17 straipsnis, siejamas su BDAR 12 straipsnyje nustatytomis duomenų subjekto naudojimosi savo teisėmis sąlygomis. BDAR 12 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad duomenų valdytojas imasi tinkamų priemonių, kad visus pranešimus pagal 15–22 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui pateiktų glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba. Informacija pateikiama raštu arba kitomis priemonėmis, įskaitant, prireikus, elektronine forma. Šio straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jei duomenų valdytojas nesiima veiksmų pagal duomenų subjekto prašymą, duomenų valdytojas nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, informuoja duomenų subjektą apie neveikimo priežastis ir apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai bei pasinaudoti teisių gynimo priemone.

Europos duomenų apsaugos valdyba (toliau – EDAV) 2021-12-14 Nuomonėje Nr. 39/2021 dėl to ar BDAR 58 straipsnio 2 dalies g punktas galėtų būti teisinis pagrindas priežiūros institucijai įpareigoti ex officio ištrinti asmens duomenis, kai tokio prašymo nepateikė duomenų subjektas, yra pažymėjusi, jog BDAR 17 straipsnio 1 dalis turėtų būti vertinama kaip nustatanti tiek duomenų subjekto teisę, tiek duomenų valdytojo pareigą. Minėtoje nuomonėje EDAV pabrėžia, jog duomenų subjektui gali būti nežinoma ir jam gali būti sudėtinga pagrįsti, jog egzistuoja atitinkamos priežastys, kurioms esant jo asmens duomenys turėtų būti ištrinti, t. y. jog jo konkrečiu atveju asmens duomenys turi būti ištrinti laikantis Europos Sąjungos arba valstybės narės teisė, kuri taikoma duomenų valdytojui, nustatytos teisinės prievolės arba, jog, asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai arba, jog asmens duomenys nebėra reikalingi, kad būtų pasiekti tikslai, kuriais jie buvo renkami arba kitaip tvarkomi.

BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktas numato, kad asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokios apimties, kuri yra būtina atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas).

EDAV 2020-10-20 Gairėse 4/2019 dėl 25 straipsnio Pritaikytoji ir standartizuotoji duomenų apsauga nurodyta, kad duomenų valdytojas turėtų patikrinti, ar atitinkami tikslai gali būti pasiekti tvarkant mažesnę kiekį asmens duomenų arba turint mažiau išsamių asmens duomenų ar apibendrintus asmens duomenis, ar apskritai netvarkant asmens duomenų. Tokį patikrinimą reikėtų atlikti prieš pradėdant bet kokią duomenų tvarkymą, bet jis taip pat galėtų būti atliekamas bet kuriuo duomenų tvarkymo ciklo metu.

Inspekcijos vertinimu, apibendrinant aukščiau išvardintas BDAR nuostatas ir EDAV metodinę medžiagą darytina išvada, kad duomenų valdytojas, gavęs prašymą dėl teisės būti pamirštam

įgyvendinimo, turi pareigą savarankiškai įvertinti, ar egzistuoja BDAR 17 straipsnio 1 dalyje išvardinti pagrindai ištrinti duomenų subjekto duomenis (be kita ko, kai reikalinga prašant duomenų subjektą patikslinti būtiną informaciją), ar nėra BDAR 17 straipsnio 3 dalies a–e punktuose nurodytų išimčių ir, jei taikoma, kokios apimtys asmens duomenims minėtos išimtys taikytinos. Šis vertinimas duomenų subjektui turi būti pateiktas pranešimu atitinkančiu BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalių reikalavimus.

Išnagrinėjus skundo medžiagą nustatyta, kad Pareiškėjas 2025-06-01 Prašymu kreipėsi į Skundžiamą asmenį reikalaudamas ištrinti visus asmens duomenis. Pareiškėjui PVM² sąskaita faktūra Nr. [DUOMENYS NESKELBTINI] buvo išrašyta 2015-06-29, PVM sąskaita faktūra Nr. [DUOMENYS NESKELBTINI] buvo išrašyta 2016-07-08 ir PVM sąskaita faktūra Nr. [DUOMENYS NESKELBTINI] buvo išrašyta 2017-06-22.

Skundžiamas asmuo 2025-06-02 atsakyme Pareiškėjui (toliau – Atsakymas) nurodė, kad negali ištrinti Pareiškėjo asmens duomenų, nes jis vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu privalo saugoti PVM sąskaitos faktūras.

Atsižvelgusi į tai, kas nurodyta, Inspekcija vertina, kad Skundžiamas asmuo atsisakymą tenkinti Prašymą grindžia BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyta išimtimi – Skundžiamas asmuo turi teisinę prievolę tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis.

Inspekcija atkreipia dėmesį, jog taikant teisinę prievolę, kaip teisėtą asmens duomenų tvarkymo pagrindą, toks tvarkymas turi atitikti šiuos kriterijus: iš pačios teisinės prievolės formuluotės turi būti pakankamai aišku, kaip pagal ją duomenų valdytojas privalo tvarkyti asmens duomenis; duomenų valdytojas neturi daug laisvės vykdyti tą teisinę prievolę savo nuožiūra; pagal šį pagrindą duomenų valdytojas neturi galimybės pasirinkti, ar vykdyti prievolę, ar ne; teisės aktų nuostatose, kuriomis remiamasi, turi būti aiškiai nurodytas duomenų tvarkymo pobūdis ir tikslas³.

Inspekcija laikosi nuomonės, kad, jei duomenų valdytojas neištrina duomenų, remdamasis BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtimi, jis turi nurodyti konkrečius teisės aktus (nurodydamas straipsnius, jų dalis, jų punktus ir papunkčius) ir asmens duomenis, kuriuos reikalauja tvarkyti duomenų valdytojui nustatyta teisinė prievolė, numatomą asmens duomenų tvarkymo laikotarpį, jeigu teisinė prievolė tvarkyti asmens duomenis įpareigoja tam tikrą terminą.

Nagrinėjamu atveju Skundžiamas asmuo, pateikęs Atsakyme informaciją, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, negalėjo ištrinti visų Pareiškėjo asmens duomenų, Inspekcijos vertinimu, netinkamai įgyvendino BDAR 12 straipsnio 1 dalies reikalavimą informaciją duomenų subjektui pateikti skaidriu būdu. Akcentuotina, kad Atsakyme buvo nurodytas netikslus teisės akto pavadinimas – vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymu nuo 2022-05-01 Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo pavadinimas pakeistas į Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą. Be to, Skundžiamas nenurodė, kokiais minėto įstatymo straipsniais, dalimis, punktais jis privalo saugoti Pareiškėjo asmens duomenis ir kitų teisės aktų⁴, kokie ir iki kada Pareiškėjo asmens duomenys tvarkomi, remiantis Skundžiamam asmeniui nustatyta teisine prievole.

Be to, iš Skundžiamo asmens paaiškinimo ir Atsakymo matyti, kad Skundžiamas asmuo šiuo atveju vertino, ar Prašymo atveju taikytina BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtis. Skundo medžiagoje nėra duomenų, kad Skundžiamas asmuo įvertinto, kad Prašymu Pareiškėjas

² Pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM).

³ 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės 2014 m. balandžio 9 d. Nuomonė Nr. 06/2014 dėl duomenų valdytojo teisėtų interesų sampratos pagal Direktyvos 95/46/EB 7 straipsnį (toliau – Nuomonė).

⁴ Skundžiamo asmens paaiškinime, be kita ko, nurodyta, kad „duomenys ir dokumentai saugomi pagal taikomus teisės aktus, taip pat vadovaujantis Vidaus administravimo dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta 2011-03-09 Vyriausiojo archyvaro įsakymu Nr. V-100 (toliau – Rodyklė) <...> Vadovaujantis Rodyklės 3.15 punktu, ūkinę operaciją ar ūkinį įvykį patvirtinantys apskaitos dokumentai (sąskaitos faktūros, mokėjimo pavedimai, avanso apyskaitos, kasos pajamų ir išlaidų orderiai ir kt.) saugomi bent 10 metų“ (kalba netaisyta). Inspekcija atkreipia dėmesį, kad minėta informacija ir kiti Pareiškėjo asmens duomenų saugojimui taikytini teisės aktai, nurodant jų pavadinimus, straipsnius, dalis, punktus ir papunkčius, Pareiškėjui Atsakyme pateikti nebuvo.

prašė ištrinti visus jo asmens duomenis⁵, – Skundžiamas asmuo, kaip duomenų valdytojas, turintis pareigą laikytis BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtinto duomenų kiekio mažinimo principo, privalėjo įvertinti, kokios apimtys Pareiškėjo asmens duomenų tvarkymui taikytina teisinė prievolė. Jeigu būtų nustatyta, kad ne visiems Pareiškėjo asmens duomenims taikytina BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtis, tada Skundžiamas privalėtų įvertinti, ar Pareiškėjo pateikto Prašymo atveju taikytina bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytų priežasčių.

Papildomai akcentuotina, kad netenkinant Prašymo ištrinti asmens duomenis, Atsakyme turėjo būti nurodytos konkrečios neveikimo priežastys, teisė pateikti skundą Inspekcijai, pasinaudoti teisių gynimo priemone, nurodytas asmens duomenų tvarkymo laikotarpis, aiškiai išskirta, kurie Pareiškėjo asmens duomenys negali būti ištrinti ir, jei taikoma, kurie asmens duomenys bus ištrinti (BDAR 12 straipsnis 1, 4 dalys). Skundžiamo asmens paaiškinime nurodyta aplinkybė, kad komunikacija su Pareiškėju nebuvo pakankamai aiški, nes skirtingomis dienomis atsakymus Pareiškėjui teikė skirtingi darbuotojai, Inspekcijos vertinimu, neatleidžia nuo pareigos teikiant pranešimą (Atsakymą) pagal BDAR 17 straipsnį nesilaikyti BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalių reikalavimų.

Atsižvelgiant į tai, kad Skundžiamas asmuo neįvertino, kokia apimtimi taikytina BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtis, aiškiai ir suprantamai nenurodė Pareiškėjui, kokie asmens duomenys bus (ne)ištrinti, numatomo asmens duomenų tvarkymo laikotarpio, neinformavo Pareiškėjo apie teisę pateikti skundą Inspekcijai, pasinaudoti teisių gynimo priemone, šiuo atveju Inspekcija sprendžia, jog Skundžiamas asmuo pažeidė BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalis, todėl Pareiškėjo skundas šioje dalyje pripažįstamas pagrįstu.

Dėl poveikio priemonių taikymo

BDAR preambulės 129 punkte numatyta, jog kiekviena priežiūros institucijos taikoma priemonė turi būti tinkama, būtina ir proporcinga siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes.

Sprendžiant dėl poveikio priemonių skyrimo Skundžiamam asmeniui, Inspekcija atsižvelgia į tai, jog anksčiau Inspekcijoje nebuvo nustatyti Skundžiamo asmens pažeidimai dėl duomenų subjekto teisių pažeidimo. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, Skundžiamam asmeniui, vadovaujantis BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktu, už BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalių pažeidimus teikiamas nurodymas: a) pateikiant pranešimą Pareiškėjui suprantamai, skaidriai laikantis BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalies reikalavimų nurodyti: kuriems asmens duomenims taikytina BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtis, ir pagrįsti, kodėl teisinei prievolei įgyvendinti reikia būtent šios apimtys Pareiškėjo asmens duomenų; numatomą asmens duomenų tvarkymo laikotarpį; konkrečius teisės aktus (jų straipsnius, dalis, punktus ir papunkčius), kuriais grindžiama teisinė prievolė tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis, neapsiribojant tuo, jog asmens duomenis būtina tvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatomis; b) jeigu atlikus vertinimą būtų nustatyta, kad ne visus Pareiškėjo asmens duomenis yra būtina tvarkyti, vadovaujantis teisine prievole, pakartotinai įvertinti Prašymą pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalį, imtis visų priemonių (įskaitant, kai tinkama, būtinos papildomos informacijos iš duomenų subjekto surinkimą), jog būtų nustatyta ar egzistuoja bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių ištrinti Pareiškėjo asmens duomenis. Jeigu būtų nustatyta, kad nėra BDAR 17 straipsnio 1 dalyje numatytų priežasčių, teikti pranešimą Pareiškėjui pagal BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalis, be kita ko, nurodant, kodėl nesiimama veiksmų dėl duomenų subjekto Prašymo pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalį; c) pranešime aiškiai išskirti, kurie Pareiškėjo asmens duomenys bus ištrinti ir, jei taikoma, kurie asmens duomenys nebus ištrinti.

⁵ Prašyme nurodyta „Vadovaujantis BDAR 17 str. reikalauju ištrinti visus jūsų įmonės turimus mano asmens duomenis, jų tarpusavio priklausinius ir pamiršti mane“ (kalba netaisyta).

Kitų poveikio priemonių taikymas, Inspekcijos vertinimu, nagrinėjamu atveju nebūtų proporcingas.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi ADTAJ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu, ADTAJ 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu, to paties straipsnio 2 dalies 1 punktu, BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Nutraukti Pareiškėjo skundo nagrinėjimą dalyje dėl paskyros sukūrimo Klientų sistemoje.
2. Pareiškėjo skundą dalyje dėl teisės reikalauti ištrinti duomenis pripažinti pagrįstu.
3. Už BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalių pažeidimus teikti Skundžiamam asmeniui nurodymą – iki 2026-07-09⁶:

3.1. pateikiant pranešimą Pareiškėjui suprantamai, skaidriai laikantis BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalies reikalavimų nurodyti: kuriems asmens duomenims taikytina BDAR 17 straipsnio 3 dalies b punkte įtvirtinta išimtis, ir pagrįsti, kodėl teisinei prievolei įgyvendinti reikia būtent šios apimties Pareiškėjo asmens duomenų; numatomą asmens duomenų tvarkymo laikotarpį; konkrečius teisės aktus (jų straipsnius, dalis, punktus ir papunkčius), kuriais grindžiama teisinė prievolė tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis, neapsiribojant tuo, jog asmens duomenis būtina tvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatomis;

3.2. jeigu atlikus vertinimą būtų nustatyta, kad ne visus Pareiškėjo asmens duomenis yra būtina tvarkyti, vadovaujantis teisine prievole, pakartotinai įvertinti Prašymą pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalį, imtis visų priemonių (įskaitant, kai tinkama, būtinos papildomos informacijos iš duomenų subjekto surinkimą), jog būtų nustatyta ar egzistuoja bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių ištrinti Pareiškėjo asmens duomenis. Jeigu būtų nustatyta, kad nėra BDAR 17 straipsnio 1 dalyje numatytų priežasčių, teikti pranešimą Pareiškėjui pagal BDAR 12 straipsnio 1, 4 dalis, be kita ko, nurodant, kodėl nesiimama veiksmų dėl duomenų subjekto Prašymo pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalį;

3.3. pranešime aiškiai išskirti, kurie Pareiškėjo asmens duomenys bus ištrinti ir, jei taikoma, kurie asmens duomenys nebus ištrinti.

4. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją bei Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorius pavaduotoja,
pavadojanti direktorių

Danguolė Morkūnienė

⁶ Inspekcija paaiškina, kad jeigu bus nustatyta, kad nurodymas nebuvo įgyvendintas, tuomet tai bus laikoma Inspekcijos nurodymo nevykdymu ir atitinkamai už tai bus taikoma atsakomybė.